

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); liven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domači oglasi itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Neprankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, 11. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Vprašanje izseljevanja.

II.

No, da bi bilo izseljevanje v prekomorske kraje možno popolnoma preprečiti, na to menda ni smeti več misliti. Zato naj bi bila poklicnim čitateljem — na eni strani onim, ki imajo skrbeti za modro upravo države, na drugi strani pa onim, kateri imajo javno vzgojo naroda v svojih rokah — ta skrb, da se izseljevanje kolikor možno utiša. In s to akcijo paralelno naj bi se razvijala še druga akcija onim v prilog, ki se vendarle izseljujejo, in sicer v tej dvojni smeri: da bi bila izseljenec podana neka gotovost ekzistencije, in da bi bilo izseljevanje v korist domovini izseljencev, državi-matici. V ta namen bi se moralo potem dogovoriti določiti razmerje med državo, iz katere se ljudje izseljujejo, in državo, kamor se ljudje priseljujejo.

O tem poslednjem vprašanju smo čitali te dni v dunajskih listih o nekem predavanju odvetnika dra Ernesta Frana Weisla v dunajskem znanstvenem klubu o »državi izseljevanja in državi priseljevanja«. Predavanje je bilo za nas zanimivo ne le radi predmeta samega, ampak tudi zato, ker se je predavatelj ne le izrečno oziral na naše jugoslovanske izseljence, ampak se je posebej izrekal o njihovih kvalitetah. In sodba njegova je častna za naš narod.

Mi vsaj smo velikim zanimanjem čitali to razpravo; pri se nadejamo, da bo ustrezno tudi našim čitateljem, ako se malo ozremo nanjo.

Na podlagi uradnih ameriških izkazov je konstatiral predavatelj, da je bila Avstrija glede na obsežnost izseljevanja v minulem fiskalnem letu 1902 zopet na drugem mestu držav, iz katerih se vrši izseljevanje.

Skupno legalno izseljevanje v fiskalnem letu 1902 (od 1. julija 1901 do 30. junija 1902) v severno Ameriko je znašalo 648.743 oseb. Prvo mesto zavzema Italija s 178.375, a takoj za njo prihaja Avstro-Ogrska s 171.989 oseb. Na tretjem mestu je velika Rusija z le 107.347 oseb. — Skupno se je izselilo v rečenem letu v Severno Ameriko (brez Kanade), kakor rečeno, 648.743 oseb; to je največje doseženo število v zadnjih štirih desetletjih. Iz navedenih števil je razvidno, da danes Italija in Avstro-Ogrska nosita glavni trošek izseljevanja

v Severno Ameriko. Kar žali nas, pa je to, da je bilo izseljevanje iz Avstrije od leta 1861 do leta 1881 le jako neznatno, a od 1882 leta narašča isto neprenehoma. V Rusiji ni opaziti tega pojava.

Po narodnosti se avstro-ogrsko izseljevanje leta 1902 razdelja tako le: Čehov 5589; Srbov, Bolgarov 461; Hrvatov (iz Banovine) Slovencev 30.223 iz Dalmacije in Bosne 1004, Latavcev 1653; Poljakov 32.429; Rusov 7, Malorusov 7533, Slovakov 36931. Torej Slovanov skupno 115.832 (proti 61.202 v prejšnjem letu); Madjarov 23.609 Nemcev 16249. Židov 12848, Romunov 1735, Italijanov 1714. Skupno število izseljencev iz Avstro-ogrške v fiskalnem letu 1902 je znašalo 171.989 in od teh so bili po dveh tretjinah možki.

Glavni element izseljencev sotoj Slovani; in sicer v prvi vrsti: Slovaki, Poljaki, Slovenci in Hrvati, ki so po velikem delu poljedelci in rokodelci najzdravejšega kova. Kajti uradno ameriške bolniške tabele glede teh narodnosti izkazujejo le 0,6 bolnikov. In dr. Weisl povdarja: Kar se dostaje delavnosti, treznosti, miroljubnosti, spoštovanja do avtoritete, plodovitosti, vztrajnosti na delu ter skromnosti v življenjskih zahtevah je avstro-ogrski izseljenec izlasti pa rimokatoliški Slovan, posebno cenjen kolonist.

Dočim n. pr. južno italijansko izseljenje daje 49 odstotkov neomikancev, jih štejejo Poljaki le 32 odstotkov, Hrvatje in Slovenci 31, Slovaki 20 odstotkov izseljevalne države. Ker se pa danes Zjedinjene države severo-ameriške pripravljajo, da skrepijo priseljevanje toliko iz manje izobraženih plasti kolikor iz rokodelskih slojev, treba misliti že danes na to, kam naj se navede neodklonljivi tok izseljencev, da bo dosežen dvojen namen: a) da si izseljenec preko morja pribori čim ugodnejše ekzistenčne pogoje, in b) da se s tem čim izdatnejše povpeši eksport v Avstro-Ogrsko kakor izseljevalne države v tisto državo kamor se ljudje izseljujejo.

Govore o naravi avstro-ogrškega izseljevanja je menil dr. Weisl, da je isto gospodarska potreba, s čemer je hotel reči, kar smo rekli mi že včeraj: da so gospodarske razmere v domovinitake,

tem divjem boju, kjer se je boril mož proti možu. Na toje svojo puško odbil nasprotnikovo bodalo, ki ga je hotelo predreti, a v istem hipu dobil je od druge strani udarec s koptom puške po glavi in padel na obraz. Skušal je vstati, a novi udarec mu je zopet padel poševno na glavo in zdrobil mu naočnike. Kosi stekla so se mu zarili v meso in mu izbili oko iz očesne jame, spodnjo čeljust pa mu je kopito pegaslo iz sklepov. Kri je curljala po obrazu, orudečala mu sive lase in kapljala na zemljo. Pokleknil je na kolena, kakor bi hotel prositi: »Jaz se podajam«, a samo grgrajoči glas prihajal mu je iz grla. Bolečina v čeljustih napravila ga je skoraj brezumnega, izbito oko pa mu je viselo na jedrej žili ob licu. Plazil se je kos pota naprej, da bi se umaknil.

Njegov nasprotnik bil je mlad človek, slab, suh in bled. Udaril je plazečega starca še enkrat s puškinim kopitom po glavi, a Grat je še vedno omamljen plazil naprej, šepetaje nerazumljivo: »Jaz se podajam«. Anglež pa ni slišal ničesar in še manje videl, bil je kakor besen, loputnil je še dva trikrat po starčevi glavi in votli udarci so še povečali njegovo besnost.

Pristopil je na to drug vojak, ki je

da je del prebivalstva siljen v izseljevanje!

(Zvršetak tega članka pride.)

Za družbo sv. Cirila in Metodija.

Ob veliki skupščini v Ilirski Bistrici 7. avgusta t. m. smo Vam Slovincem povedali, da z našo družbo ni slabo: saj Vam svojega ugodnega stanja prikivati nismo v stanu. Celó dosti dobro je bilo družbi takrat glede na mali narod, ki jo mora oskrbovati. A od tistega dne so minuli 4 meseci; vsak mesec pa nam provzroča stroškov povprečno 2600 K. Zato porabljamo le prezgodaj svote, ki nam jih donajajo razni Vaši sestanki, ali razne naše nabiralnice in nabiralci med narodom. — Veselje, da bi nam bile nesle nad mero, pa tudi sploh ni bilo to dolgo dobo skoraj nikakih. — Le samo naša šolska mladina se je bila dvignila tekom svojih velikih počitnic ter je igrala nam v prid tu in tam po slovenski zemlji, donajajoča nam tem potom mesto Vaših velikih — vsaj svojih malih prispevkov. Mladina — ki se s podobnostmi izobražuje neverjetnim načinom — Vam je odraščenejšim s to svojo domorodno vneto prižgala bila tudi v skrbi za našo družbo prav pravo luč predsvetilko.

Zato nam gre to prilično resnoben glas preko slovenskega naroda, povdarjajoči to utemeljeno resnico: da smo se začeli bati za družbo.

Vi pa, Slovinci, ob taki naši bojzani — kakor Vam drago. Če hočete, da vstavi družba svoje delovanje — to Vaš prav; a mi dobivamo danes in bomo za vso prihodnost drugih nazorov — to naš prav!

Ko smo Vam s pričujočim naslikali resnico in smo teh nazorov, da Vam je vendar mar naše družbe, prosimo: prekosite odslej, če dame in gospodje, dekleta in mladeniči drug drugega, družbinemu domu darov nabirajoči in shodov — takih ali takih — prirejajoči.

V Čehih ga ni niti sestanka niti sestankov, da ne bi šla pušica na okrog ter bi se ne metalo v njo malo ali veliko za ondotno družbo sv. Cirila in Metodija, t. j. za »Osrednjo Matico«. Češki narod drži »Osrednjo Matico« po konci. Saj se pa s takim običajnim nabiranjem tudi nikdo ne nadleguje. Noviči zadostuje, ki ga daruje posamičnik. Dober novič, če ni forinta. Tudi iz novičev po z enim udarcem rešil starca nadaljnega trpljenja.

Vse to je se izvršilo v času jedne minute. Vsa ravnina na kopji spremenila se je v pravo klavnico. Od vseh strani naskočili so vojaki na ravnico.

Van Rath je rabil svojo puško kakor kij in mahal v polukrogu okoli sebe tako, da mu sovražniki niso mogli blizu. Vznemirjenost ga je nekoliko minula; da bi ne šul stokanja in vpitja svojih ranjenih tovarišev, bi se bil morda v njega popolnoma povrnil človeški čut, a stokanje umirajočih in žalostni konec starega Jana, ki mu je ležal pred nogami, ga je zopet spravilo iz duševnega ravnotežja. Planil je naprej k goječi, kjer je hotel masčevati svoje tovariše. Dornburger Benjamin Fluk pal je poleg njega na tla, neki drugi Bur pa je bil ob njegovi strani ustreljen od angleškega častnika, kateri mu je hladnokrvno nastavljal samokres na prsa in sprožil. Jednega Bura so sovražniki razorožili in ga zvezanega odpeljali; na umirajočega misijonarja pa je brezobzirno stopil angleški vojak, da se je revež pod njim zviljal kakor črv.

(Pride še.)

stajajo tisočaki. Tako je v Čehih pravilo — intaka je pri Slovincih izjema. Da bi vsak Mohorjan daroval v nas le samo novič, kaki nam dohodki! Nam eden novič v prid — Vam pa, koliko Vam jih gre dan za dnem v dim — morda v neprisil.

Vsak Vaš praznik naj bi Vam bil družbin praznik; vsak Vaš sestanek ob enem družbin sestanek; vsaka veselica družbina veselica. Veselim in žalostnim prilikam v oblažilo naj bi Vam bil tak Vaš naši družbi namenjen dar.

Zrno do zrna pogača; kamen do kamena palača.

Mi ne prosimo zastoj; a tudi delati ne bomo — oprostite nam odkritosrčnim — tudi delati ne bomo zastoj.

Poglejte v naše šole — vabimo Vas — in videli boste, kako se v njih uči. Vabimo Vas, posebno če dame v Trst, v Velikovec, na Muto, v Maribor, v Celje, v Tržič, na Goriško — povsod tje, kamor sega Vaša narodna podpora. Ne bojimo se namreč glede dobrovitosti naših šol in naših učnih moči nobenega tekovanja na slovenski zemlji. — In to hoče nekaj reči ob priznani dobrem slovenskem učitelstvu in dobrih slovenskih šolah. — Nekateri merodajne dame in gospodje so v tej ali drugi navedenih šol že bili in se niso mogli o njej dosti nahvaliti. A pridite vsi!

Družba je storila do danes veliko; do zdava se nam, da več, nego je kdo mogel od nas pričakovati. Stori naj pa zanjo tudi vsak malo. Iz tega pomnoženega Vsakega malega bo — naše novo veliko.

Družbine podružnice, ki spite in spite časih vprek ponavljanim vodstvenim opominom — ve, ki spite prav dostikrat sredi med darežljivim in imovitim ter narodno zavednim našim ljudstvom — Vam pa, če se ne gnete koj, ne zapiše prihodnja slovenska zgodovina laskave sodbe.

Opravičevati se utegnute: Strankarski boj! Kaj, strankarski boj? Ne živeli udje vodstvenega odbora tudi sredi med bojujočimi se brati? In morda so stali v vaj nekateri njih že na košljivejih postojankah, nego kdo med Vami. A svojemu narodu v ljubo niso poznali niti v najhujših letih ne ene stranke. Poznali so le eden celokupen, vseslovenski narod. Od družbinega pričetka do danes so vstrajali: bliža se že druga desetletja. Če ti morejo in če so ti mogli, kako da bi Vi ne mogli v tem osodopolnem slovenskem boju?!

Če se, Slovinci, ne odzovete temu našemu pozivu, uverili ste nas, da ste s tem tudi družbinemu vodstvu namignili, kaj mu storiti.

V nas Slovincih se je zidalo veliko — a tudi podrlo že veliko. Saj nas umete.

Govorili smo Vam s temi besedami dosti jasno. Kadar bo prepozno, rojaki — to gledamo v naprej — potem bodo mnogi o Vas govorili veliko; govorili morda preveč. A tiste besede bodo, žal, brezvspešne. — Mi Vam govorimo danes, ko je še čas — a tistokrat bomo znali molčati.

Ko smo končevali pričujoče, došla nam je nad vse žala listina. — Resnobi, nam preresnobi odlok slav. deželnega odbora vojvodine kranjske je to izza 6. t. m.; št. 13.273.

Odgovor je ta odlok naši prošnji za običajno tamošnje letno podporo 1000 gld. Letos smo zanjo prosili 6. novembra s svojim 5141tim službenim aktom. Vsak trenutek smo pričakovali prepotrebnega nam svote 1000 gld. Kakor sicer, mislili smo, da nam tudi ta dojde brez težav.

A v svojo vednost sprejmite iz navedene odloka besede: . . . »da podpora, ki

SMRTI ŽRTVOVANI.

Črtica iz angleško-burske vojske.

Poslovenil Leopold Modic ml.

Po vsem tem groznem boju bi bilo moglo končati prelivanje krvi, a vznemirjenost je bila prevelika. Angleži od onih deset Burov, ki so še živi ostali, niso zahtevali več, naj se podajo, tudi Buri sami niso niti mislili na predajo. Nasprotniki sprijeli so se jeden z drugim in pričel se je najgrozovitejši boj, boj na bajonete in sablje.

Bur Viljelm Cimer skočil je mahoma iz vrste ter s kopitom svoje puške razkral nekemu Angležu glavo. Takoj na to pa se mu je zdelo, kakor da čuti vroče razbeljeno železo v svojem životu; drugi Anglež mu je namreč z vso silo zabodel bajonet v život. Cimer spustil je svojo puško iz rok in s tresočo roko prijel nasprotnikov bajonet, kateri se mu je zaril v drob. Takoj na to je Cimer padel vznal, telebnil z glavo ob skalo in obležal nezavesten. Anglež stopil je z nogo na truplo in izdrl iz njega svoje bodalo, da je rabi proti drugu.

Stari Jan Grat oddal je zadnji strel v

jo je dobivala družba sv. Cirila in Metodija, ne pripada tistim stroškom, kateri so proračunjeni pri redni potrebnosti delnega gospodarstva. In: »Deželni odbor ne more ukreniti izplačila nobene take podpore brez naročila deželnega zbora.... Samo ob sebi pa se umeje, da bo deželni odbor priporočal deželnemu zboru podelitev vsaj dosedanje letne podpore.... Detela«. To deželni odbor.

Da je bil ta odlok družbi v sedanjih jej zelo kočljivih razmerah kakor uničujoča strela z jasnega — razvidno bo vsakemu Vas, ko Vam v roke pride pričujoče poročilo.

Nadomestite nam, Slovenci — tako božično prošnjo pokladam s tem pismom do Vaših mehkih src — nadomestite nam kaj te dneve zastoj pričakovanih točk.

Veseleje novo leto nam potem izide — in takega želimo tudi vsakemu Vas.

Politični pregled

V Trstu, 23. decembra 1902.

Pohrvačenje državnih uradov v Dalmaciji V Zadru se dogovarjata namestnik baron Handel in predsednik višega deželnega sodišča, dr. Gertseher, o modalitetah, kakob se hrvatski jezik uveljavi v vse drž. urade Dalmacije ter da se proglasi službenim jezikom. V to svrhu sta se v petek dogovarjala tri debele ure.

To vest prinaša »Hrvatska« z razprtimi črkami. In temu listu prepuščamo tudi odgovornost za to.

Italija in Avstrija. S tem starim, toliko razpravljanim, a vedno aktualnim vprašanjem se bavi danes nam došli »Obzor« na razsežno.

Čudno razmerje vlada med obema vlastima, pravi »Obzor«. Italija ne more pozabiti Avstriji, da je ta poslednja več nego polstoletja dušila vsako gibanje za ujedinjenje domovine. Avstrija pak ne more pozabiti Italiji, da jej je morala odstopiti najlepše pokrajine, za katere moralni in materialni proevit je toliko žrtvovala. In še danes ste Lombardija in Benečija jedini pokrajini v Italiji, ki ne občutijo toliko bede in v katerih so gospodarski odnosi še najboljši.

No, na to prošlost bi se dalo še pozabiti. Ali je sedanjost na potu, da ne more priti do iskrenih odnosov med Avstrijo in Italijo. Italija in italijanski narod mislita, da nista spolnila svojih domovinskih idej. Dokler ne pridruži Trenta in Trsta. Irredentisti pa segajo še dalje in zahtevajo tudi Istro in Dalmacijo. Oni se sklicujejo celo na zgodovinsko pravo, ker je Dalmacija bila štiri stoletja pod beneško republiko, a Italija se smatra dedičem beneške republike. Del svote 400.000 kron, ki jo je Italija določila za vzdrževanje šol v inozemstvu, je določen za avstrijske pokrajine. Za enovanje italijanskih šol med Slovani avstrijskih pokrajin deluje tudi »Lega Nazionale«, a ta družba ni drugega nego podružnica družbe »Dante Alighieri«, ki pa je zopet v najtesnejših zvezah z italijansko vlado. — Stebri »Dante« so največ vladni krogi v Italiji.

A Avstrija? Nedavno je poslanec Spinčić povprašal v parlamentu na Dunaju ministrskega predsednika Koerberja, koliko je resnice na vesti, ki se širi, da se je Avstrija v dogovoru z Italijo, s katerim se je sklenila trojeva, obvezala, da bo čuvala nadalje italijanskega jezika in njega narodne manjšine v naših primorskih pokrajinah? Ako je to resnica, bilo bi to nekaj groznega in za avstrijsko diplomacijo sramotnega.

Te dni se odigravajo novi prizori. Vse glasovanja v nemškem parlamentu se je razvilo vprašanje o odpovedi trgovinske pogodbe med Avstro-Ogrsko in Italijo. V soboto smo dobili vest iz Budimpešte, da je tista za nas toli ubijalna vinska klavzula odpovedana. Zastoj je torej grozil italijanski minister za zunanje stvari, da zapre italijanske meje našim konjem in našemu leu, in zastoj je skušal bagatelizirati koristi, ki jih ima Italija od klavzule.

Torej ne le v političnem, tudi v gospodarskem oziru so čudni odnosi med Avstro-Ogrsko in Italijo. In vendar si ti dve državi — zaveznici!

Da pa je — opaža »Obzor« — ob takih čudnih odnosih Avstrija na slabem v

obojem pogledu, to je lahko umeti. No, za nas je najhuje to, da je ono drugo zlo, gospodarsko, na veliko škodo našega naroda. Vse te nesrečne politike je italijanski element že do sedaj užival nadvladje v našem Primorju; sedaj pa italijanska vlada javno podpira širjenje tujinšine in odpira šole, da bi naš življ raznarodila. Vspricho teh dogodkov je potrebno izteati abnormalnosti, ki vladajo med sosedinjama in zaveznicama, in katere abnormalnosti dokazuje tudi nebriganje izvestnih krogov, ki bi bili poklicani po svoji dolžnosti, da branijo interese svojih podanikov.

Shod štajerskih slovenskih dež. poslancev, ki se je vršil dne 16. t. m. v Mariboru, je v prejel izjavo, v kateri pozdravlja namenovano spravo mej Čehi in Nemci, a zahteva, da se tudi v južnih avstrijskih deželah store isti koraki za dosego enakopravnosti slovenskega naroda. Proti izjavi nemško nacionalne stranke, s katero se zopet osorno zavrača vsako sporazumljenje s slovenskim narodom, izjava odločno protestira.

Pogajanja med Avstrijo in Ogrsko. Tudi »Neue Freie Presse« potrja, da tudi na razgovorih minole nedelje ni prišlo med gospodo ministri do sporazumljenja. Za korak da so se sicer približali eden drugemu, ali je še diferenc. Pogajanja da se bodo nadaljevala neposredno po praznikih.

Glede trgovinsko-političnih vprašanj da so nedeljske konference donele mnogokatero odločbo; mej drugimi tudi to, da se trgovinska pogodba z Italijo odloži. Kar se dostaje vinske klavzule, obstoji namera, da ista iz specijalne olajšave za Italijo, kakor je bila do sedaj, postane številka carine na vino, ki se bo mogla splešno dovoliti vsem državam, s katerimi bomo imeli trgovinske pogodbe.

Potovanje grofa Lambsdorffa že donaha sadu, še predno je minister stopil na vroča balkanska tla. Iz Carigrada javljajo namreč, da je ves o tem potovanju napravila tak utis na tarške vladne kroge, da se hite posvetovati o nadaljnjih odredbah in prenosovah v evropskih provincijah. Generalni guvernerji v Solunu, Monastiru, Kosovu, Skadru in Janini, da so dobili najstrožje ukaze, da ob svoji osebni odgovornosti dovedejo v 20 dneh do sodne kazni vsakogar, brez razlike narodnosti ali vere, ki so se pregrešili proti javni varnosti.

Na Dunaju se bo mudil grof Lambsdorff tri dni. Njemu na čast bo na dvoru svečan obed. Tudi grof Goluchowski priredi svečan obed svojemu ruskemu kolegi na čast.

Reforme v Črnigori. V nagovoru, ki ga je imel povodom svojega godu ob navzočnosti diplomatskih zastopnikov Rusije, Avstro-Ogrske, Srbije in Bolgarske, je knez Nikolaj razvijal cel program za izvedenje reform na različnih poljih. Prestolonasledstvo se uredi s posebnim zakonom. Namerjane reforme se tičejo osebno revizije in spopolnjenja državlanskega zakonika, uravnave vladnega in oblasti državnega sveta, spremembe najvišjega sodišča v kassacijsko sodišče in nadomeščanja dosedanjih členov prvega sodišča z učenimi juristi.

Knez Nikolaj je označil demokratični princip kakor temeljn. Črnogora se razdeli na pet sodnih okrajev pod vodstvom izprašanih juristov. Izdajo se tudi predpisi glede sestave rednega državnega proračuna, kakor tudi glede mirovin državnim uslužbencem, med katerimi se pripravljajo važne osebne spremembe, izlasti z namenom, da se stareji uradniki nadomeste z mlajšimi močmi.

Tržaške vesti.

Pogovor med zastopnikom in volilec. Minole nedelje se je zbralo »pri lovcu«, na povabilo gospoda obč. svetovaleca Rybářa, več volilcev drugega okraja na pogovor. G. dr. Rybář je želel izvedeti od njih eventualne zahteve in želje, katere naj bi zastopal v vršči se razpravi o mestnem proračunu.

Razgovor je bil zelo živahen. Volilec so stavili do g. svetovaleca razna vprašanja, na katere je isti dajal pojasnila, oziroma je želel volilcev jemati na znanje, obljubivši, da hoče storiti, kar je v njegovi moči, za njihovo korist. Gotovo hvalevredno je, ako zastopniki naroda gledajo, da so v čim tesnejšem kontaktu z narodom. Narod dobiva tako šole, zastopniki pa informacijo, ki jim dajajo solidno podlago za delovanje.

Mestni svet. V sinočni seji mestnega sveta nadaljevalo se je razprava o občinskem proračunu za prihodnje leto.

Svet. Zanetti trdil je v svojem govoru, da troši občina za okolico na leto 300.000 kron več, nego ima od iste dohodkov.

(Svet. dr. Gregorin: Moglo bi se dokazati ravno nasprotno.)

Nadalje je Zanetti rekel, naj bi se okoliščanske vasi primerjale z vasi na Krasu, pa se bo videlo, kaka razlika da je med njimi. (Ako je kaka razlika med prvimi in drugimi vasi, pa to ni odvisno od gosp. Zanettija in njegovih prijateljev, marveč v prvi vrsti od geografskega položaja, kar bi moral znati tudi svet. Zanetti. Op. ur.)

Svet. Ravasini je trdil, da so se nekateri dohodki preleminirali preanizko; tako da bi se dohodke najemniškega davka lahko proračunilo na 600.000 kron, one mestne planerne na 1.200.000 kron. Dejal je nadalje, da mora naša občina za redarje več prispevati, nego dunajska; Dunaj da prispeva za vsakega redarja s 331 kron. Trst pa s 496 kronami. Predlagal je tudi, naj bi se povsem brisala, ali pa vsaj izdatno zmanjšala postavka za remuneracije in podpore, ki znaša 17.000 kron. Nadalje da bi se tudi lahko brisalo, oziroma zmanjšalo stroške za okrajne načelnike in okrajne zdravnike. Tudi stroški za bogočastje naj bi se od 79.200 kron znižali na 56.000 kron; istotako naj bi se stroški za pevski zbor pri sv. Justu znižali na 7500 kron.

Svet. dr. Venezian je predlagal, naj bi se odložilo glasovanje o II., III. in VII. predlogu magistrata.

Svet. dr. Richetti je menil, da je gradnja muzejev delo, katero treba napraviti z izrednimi deli, istotako da smatra izrednimi tudi stroške za nov vhod pokopališča, za tlakovanje, za gradnjo novih šol in za napravo novih paralel. Slednjič se je govornik izjavil nasprotnega najema dolga kron. 1.200.000 in je priporočal mestnemu svetu, naj vsprejme proračun tako, kakor ga priporočajo finančni odsek.

Svet. Benussi je izjavil, da se občina sedaj nahaja tam, kjer se je nahajala pred najetjem 24 milijonskega posojila in da se bo moralo zopet najeti novo posojilo, ako se bo hotelo izvršiti potrebna nova dela, med drugimi posebno kanalizacijo.

Svet. dr. Gregorin izjavlja, da ne more pastiti brez odgovora nekaterih opazk svetnika Zanetti-ja, tiščih se tržaške okolice.

Svetovalec Zanetti je namreč v svoji repliki smatral za potrebno trditi, da je mestni računski urad leta 1897. dokazal se številskami, da se tržaška okolica v občinski bilanci prikazuje pasivno, z drugimi besedami, da okolica dobiva od občine več, nego jej daje ter da znaša višek takega dajanja nad prejemki nad 300.000 kron na leto.

Govornik sicer ni bil člen mestnega sveta leta 1897., vendar se spominja dobro — ker je to čital v listih — da je o rečenih priliki gosp. poslanec Goriup zavrnil mestni računski urad ter doprinesel protidokaz, namreč, da je okolica aktivna in ne pasivna.

Računarski urad se namreč ni oziral na dohodke užitnine v naši okolici in jih je štel na korist mesta.

Gospod svetovalec Zanetti naj prečita še enkrat dotične zapisnike in posebno odgovore gosp. poslance Goriupa na poročilo računarskega urada ter se lahko prepriča, da ni res, kar trdi on glede pasivnosti okolice.

Sicer je pa stvar jednostavna. Leta in leta se v mestnem svetu predbaciva okolici, da je pasivna. Naj se enkrat poskuša dati okolici, kar je dovoljeno po mestnem štatutu: neko mero gospodarske autonomije! In takoj se bo videlo, da okolica ni pasivna ter da se lahko vzdržuje sama, kakor se vzdržujejo same tudi najmanjše in mnogo borsejše vasi na Krasu. To izjaviti je smatral govornik za svojo dolžnost v obrambo časti tržaške okolice.

Svet. Zanetti prigovarja, da se je o določevanju prispevkov okolice vpoštevala tudi užitnina.

Svet. dr. Gregorin: Ostajem pri tem, kar sem rekel ter izjavljam, da se na vsaki način računarski urad ni oziral zadostno na dohodke iz užitnine, v kolikor spadajo na okolico. Sicer mi je žal, da ni danes gosp. poslanca Goriupa v seji, kateri pomena stvar bolje ter bi znal točno ovreči trditve gosp.

svetovaleca Zanetti-ja, kakor je to že storil leta 1897.

Ko je govorilo še nekaj govornikov, prešel je mestni svet v podrobno razpravo.

O postavki »doklade« menil je svet. dr. Rybář, da so se iste proračunile niže, nego izkazuje sklepni račun za l. 1901. in da bi jih lahko više proračunili.

O postavki »srednje šole« je izjavil svet. dr. Rybář v imenu svojih slovenskih kolegov, da se vzdrže glasovanja, valed česar je bil mestni svet nesklepčen in je prešel k razpravi o naslednjih točkah.

Med drugimi je govoril potem o naslednjih točkah še svet. Dollenz, ki je priporočal v podporo sirotišnice Sv. Jožefa, kjer je sedaj preskrbovanih 120 otrok.

Ob 9^{1/2} uri zvečer se je seja zaključila in se bo podrobna razprava nadaljevala v nočnejši seji.

Naše mestno gospodarstvo. »Trieste« priobčuje dopis iz okrožja sv. Jakoba, ki potrja, kar smo pisali mi pod gorenjim naslovom oziroma na zapiranje vodnjakov po nalogu mestnega magistrata, in izlasti na zaprtje vodnjaka na vrtu naše šole pri sv. Jakobu. Dopisnik v »Trieste« potrja, da so ženske — ko je zmanjkalo vode valed razpočenja cevi vodovoda »Aurisina« — hitele so s svojimi škafi na rečeni vrt, kjer je mnogo vode izborne kakovosti. Ali v svoje neljubo presenečenje so našle vodnjak zaprt. Lahko si je misliti — pravi dopisnik — v kaki zadregi so bile ubogedenske. Ni kaplje vode niso imele, da bi možem kuhale kesilo!

Dopisnik potrja dalje, da so ženske onega okrožja vse minolo poletje — ko je povsod zmanjkovalo vode — zajemale iz rečenega vodnjaka, ne da bi bil opazil kdo, da ta voda ni pitna, ali da je škodljiva. Vsi so smatrali to vodo za boljo, nego ono od Aurisina. — Saj se je rečenega vodnjaka posluževala tudi rodbina nekega zdravnika.

Dopisnik v »Trieste« povprašuje: Kaj se je torej moglo zgoditi, da je tista voda hkratu postala nepitna? Nič se ni zgodilo, pač pa je družba Aurisina odprla tam blizu svoj vodnjak... in voda na školskem vrtu je postala nepitna. Dopisnik zaključuje vsklikom: Tako postopajo občinski administratorji s svojim ljudstvom!

Dogočki v tržaški škofiji. »Obzor« piše:

Kongregacija za obrede (v Rimu) stavila se je v službo italijanske misli. Napovedi dekret proti glagolici od 14. marca t. l. sistematično navaja slučaje, kjer se glagolica smatra kakor privilegij pojedine cerkve. — Ne le, da je ta dekret krivično sankcioniral načelo, da nam zapoveduje verovati in slušati. Samo tam, kjer ni bilo v obredu nikoli nikakega okuženja latinskega, more ostati glagolica. To ne velja nič, ako je duhovnik v cerkvi peval: Slava va višajih Bogu — nič ne velja, ako je glagoljal: Verujem. Ako h češ tudi v cerkvi, kjer se ti priznava privilegij glagolice, svoje dete krstiti v jeziku svojih očetov, zapri cerkvena vrata, nikdo ne sme biti v cerkvi, kakor da nam hočejo reči: Sramo te bilo tega jezika, svojih očetov!

Se li more reči, da je to postopanje v interesu božje resnice in naše vere? No, ono je sad tujinske propagande, ono se igra z našimi največimi svetinjami, da služ tujinski usiljeni misli. More li biti to dušebrižao postopanje cerkvenih pastirjev?

Vojna je napovedana onemu delu naše duhovščine, kateremu ni otopelo čustvo tud za najsvetejša prava svojega naroda, pa kdor prihaja s takimi zahtevami pred naš narod in našo rodoljubno duhovščino, ta žali, pa bil kdor bodi, ta narod, ta je nasprotnik hrvatskega naroda! »Antemurale Christianitatis« niso mogli porušiti nekrščani, ali pa cai krščani, ki temu antemuralu v interesu političnih teženj izpodkopljuje temelji, delajo v interesu cerkve?!

Zopet so onega mrtveca potegnili iz morja. Lastnik ladije »Devoto« je sinoči, priplaval do obrežja, prijavil pilotom, da je se svojo mrežo za lov rib zajel mrtvo truplo človeka. V navzočnosti došlih zastopnikov oblasti je konstatiral dr. Cosulich, da je smrt morala nastopiti pred kakimi 48 urami. Grozen je bil pogled na mrtveca, ker je bilo istemu izteklo levo oko in je iz odprtine še tekla kri. Pa tudi drugih poškodb je imelo truplo na sebi. Truplo so preveli v mrtvašnico pri sv. Justu.

Zdravnik dr. Jesurum obsojen. Čitatelji se morda še spominjajo hudih obtožeb, ki jih je list »Avanti« zaporedoma priobčeval proti mlademu zdravniku Jesurumu, katerega je dolžil grdih činov proti pravosti na škodo njega lastnih bolnikov možkega spola. Čitatelji se dalje spominjajo, da je dr. Jesurum pobegnil iz Trsta. Potem pa se je povrnil. Državno pravdnštvo se je pobrigalo za stvar. Uvedena je bila sočna preiskava in minolo soboto je pričela razprava proti rečenemu zdravniku na tukajšnjem deželnem sodišču — seveda ob zaprtih vratih —, ki se je nadaljevala v nedeljo in dovršila sinoči. Deželno sodišče je dr. Jesuruma rešilo obtožbe zločina proti pravosti, obsodilo pa ga je radi prestopka po § 516 kaz. zakona (javno pohujšanje, storjeno po žaljenju pravosti) v 2 meseca strogega zapora. Toliko držav. pravdnštvo, kolikor branitelj sta priglasila pritožbo.

Misteriozno ranjenje. Včeraj zjutraj je došla na redarstveni inspektorat pri sv. Jakobu neka Marija Zotter z naznanilom, da je bil nje mož minolo noč težko ranjen. Redarstvenemu funkcionarju, ki se je hitro podal na stanovanje Zotter, to, je povedal ranjenec, da je bil na trgu Barriera napaden od nekkih nepoznatih oseb. Ko je eden napadalec videl, da je eden njegovih tovarišev, ki je z nožem ranil napadenega v ramo, pusil nož v mesu svoje žrtve, je izvadil nož in ga vrgel daleč od sebe. Tudi v bolnišnici, kamor so ga prepeljali, je Zotter zatrjal, da ne pozna nobenega napadalec.

Vremenski vestnik. Včeraj toplomer ob 7. uri zjutraj 3.1 ob 2. uri popoldne 8.7 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 761.8 — Danes plima ob 5.06 predp. in ob 5.19 pop.; oseka — predpoludne in ob 10.43 popoldne.

Društvene vesti.

Slovenska dekliška šola družbe sv. Cirila in Metodija pri sv. Jakobu v Trstu priredi božično veselico v Barkovljah v prostorih »Narodnega doma« na praznik sv. Štefana dne 26. t. m. Predstavljal se bo igra: »Sv. Elizabeta« v 5 dejanjih s petjem. Med dejanji se bodo pete pesmi: »Naša zvezda«, »Planinska« in druge. Na koncu bo živa slika: mali Jezušček spi v gozdu na mahu, okolo njega pojo angeli veselo božično pesem. Vstopnina na veselico je 20 nvč.; sedeži 20 nvč.

Kedor se hoče dobro imeti v poštenu slovenki družbi, naj pride na to veselico, ki jo prirede slovenske šolske deklice, gojenke sv. Cirila in Metodija, pod vodstvom naših šolskih sester. Početek bo ob 4. uri in pol popoldne.

Na »Božičnici« moške podružnice sv. Cirila in Metodija v Rojšanu so preplačali vstopnino slednji gg.: kapelan Jakob Ušmar, Fr. Strekelj Jos. Pegan, Marija Žiga, Ferd. Fuk, Wartbühler po 60 stot., N. N., Lovrenc Ferluga, Weiss, Anton Turk po 40 st., Jelen 80 st. in Josip Polžar 1 K, Silvester Pertot 1 K 20 st. Skupaj 8 K 40 stot. — Na vstopnini se je dobilo 61 kron 50 stotink.

Vesti iz ostale Primorske.

Občinske volitve v Nabrežini. Iz Nabrežine smo prejeli:

Težka, huda borba se je vojevala dne 18. in 19. t. m. v naši občini. — Različne stranke, ki so se končno reducirale v dve močni, delale so na vse pretege, da zmagojo na občinskih volitvah. Ko je propadla narodna napredna stranka prvi dan, v tretjem razredu, je videla, da sovrat drugi stranki, združeni s krutim našim sovražnikom Italijanom, ki jo je razpisno podpiral z vsemi dovoljenimi in nedovoljenimi sredstvi, ne more prodreti, zanašajoča se jedino le na možno in zavest svojih pristašev. Računaje na tolikokrat dane moške in častne besede drugih somišljenikov, jej je bila gotova vsaj amaga v drugem in prvem razredu. Drugi dan pa se je pokazalo, koliko vrednosti ima častna beseda nekaterih slavnih »narodnjakov«, ki so združeni s socialnimi demokrati in italijanskim irredentizmom z večino 2 glasov zopet slovesno zmagali. Obžalovanja vredno je posebnost v prvem razredu, kjer je del slovenske nabrežinske inteligence celo volil znanega (irredentista italijana) Favetija!

Ponosna more biti res narodna Nabrežina na svoje prihodnje starišinstvo, v katerega sešaj se bo razlegala lepa italijansčina in se bo pritrjevalo z »delce si«!

Čast zavednim zmagovalcem na vstrajnem delu, ker edino ta vez je še bila potrebna, da se našim ljubim sosedom ne poruši most čez »Adrijo«, ki tako krasno vpeva od leta do leta! S tem se rušijo naša prepotrebna narodna društva, glavna zapreka napredujočemu italijanstvu.

Nam pa ostane za sedaj edina tolažba, da smo častno propadli — držeci v časti in neomadeževano našo narodno zastavo.

Pripomba uredništva. Naš g. dopisnik pripominja v posebnem, d poslanem nam pismu, da so mu še vse drugači izrazili silili iz peresa o vedenju nekaterih — mož v Nabrežini. Mi umejemo njegovo ogorčenje; ali mi občutimo nekaj kakor — zadščauje. Seveda ni veselo zadoščenje in kakor narodnjaki, ki umejemo, kako nevaren in usoden je naradni indiferentizem ob takih odnosajih, kakor so sedaj v naših pokrajinah, moramo le živo obžalovati izid občinskih volitev v Nabrežini. No, ta neljubi dogodek utegne imeti tudi svojo dobro stran, kajti daje rojakom izboren pouk: kam nas do v a j a j o s e d a n j e d o m a č e r a z d e j a n e i n r a z o r a n e r a z m e r e! A t o j e t u d i p o u k, kako prav imajo tržaški vodilni krogi, ko z vso silo in energijo odklanjajo take razmere, ki tako usodno delujejo v Nabrežini. Kake posledice bi bile še le na tržaškem ozemlju, kjer je boj proti tujinstvu še nerazmerno težavnejši, kjer so razmere za nas še veliko težavnejše in moramo biti boj z vse drugače — nejednakim orožjem.

Italijanske spletke v Istri. »Crvena Hrvatska« se v dolgem članku bavi z divjanjem Italijanov proti dvojezičnim napisom na novi istrski železnici. Posebno pa se bavi z repertorijem osrednjega statističnega urada, na kateri se Italijani sklicujejo. Iz te knjige, iz katere so avstrijski ministri erpili svoje jezikoslovno, geografsko in folkloristično znanje o Primorju, zginilo je mnogo čisto hrvatskih označenj in na njihovo mesto so prišla italijanska označenja.

Cesar ni v repertoriju, tega ni na svetu. Po tem principu mora naša Istra polagoma izginiti iz službenih spisov ter dobiti dežela povsem italijanske lice. Deželni odbor širi tudi službenim potom italijanska imena, ki spominjajo na Italijo. V-a hrvatska in slovenska imena naj izginejo iz izkazov statističnega urada, pa bo storjen glavni korak za popolno italijanizacijo Istre in gos, o t a, ki pod zaščito slepe in glube avstrijske vlade vedrjo in oblaščjo v Istri, bi se izdatno pri maknili svojemu cilju. A Avstrija? Naj gre na Balkan, ali, ako jo je volja, v Malo Azijo. »Mi ne bi obžalovali oblasti na njihovi slepoti, ali žal nam je — pravi »Crvena Hrvatska« — radi ubogega našega naroda v Primorju, ki je izročena na milost in nemilost najhujemu tiranstvu in krivici. V očigled novim in še večim krivicam, ki se delajo temu narodu, je dolžnost onim Hrvatim, ki, če tudi ne žive svobodno, vsaj laglje dišejo, da istrskim bratom priskočijo na pomoč in da podpirajo njihova kulturna društva.

Bralno pevsko društvo Ladija v Devinu bo imelo svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 28. t. m. v društvenih prostorih ob 3. pop. Dnevni red:

1. Pozdrav predsednika.
2. Poročilo tajnika.
3. Poročilo denarničarja.
4. Volitev novega odbora.
5. Volitev dveh pregledovalcev računov.
6. Morebitni predlogi in nasveti.

Odbor.

Vesti iz Kranjske.

Umrli je v Novemestu supruga tamošnjega gimnazijskega ravnatelja dr. D. teta. Pokojnici je bilo še le 46 let. Bila je nečakinja pok. škofa dr. Pogačarja blagega spomina. Pogreb je bil veličasten, kajti vsaka rodbina je odposlala svoje zastopnike. Najbolji dokaz, koliko ljubezni in spoštovanja je uživala.

Društvo zdravnikov na Kranjskem praznuje v tem mesecu 40 letnico svoje ustanovitve, toda opustilo je vsako šumno praznovanje.

Bralno društvo v Št. Vidu nad Vipavo priredi prihodnjo nedeljo dne 28. t. veselico s sledečim vsporedom: 1. P. H. Sattner: »Za dom med bojni grom«, možki zbor. 2. »Na straži« z bariton-samospevom možki zbor. 3. A. Nedved: »Ljubezen in pmlad«, možki zbor. 4. »Doktor Hrbar«, igrokaz v enem dejanju. 5. Svobodna zabava. — Med posamičnimi točkami in na svobodni zabavi naudarjal domači amburaški zbor. — Vstopnina: sedeži L. vrste 80 stot., II.

vrste 60 st., stojišče 30 st. — Začetek ob 6. in pol uri zvečer.

Ker je čisti donesek namenjen ubogim šolskim otrokom, se preplačilom ne stavijo meje.

Na obilno udeležbo ljudno vabi
o d b o r.

Razne vesti.

Imendan carjev na skrajnem Vzhodu. Iz Port Arthura javljajo dne 20. t. m.: Povodom imendana carja Nikolaja je bila tu parada, katere se je udeležil iz Mukdena došli generalni guverner južne Mandžurije. Po paradi je bil zajutrk pri vrhnem poveljniku ruskih čet v vzhodni Aziji na kopnem in na morju, generalnem adjutantu Aleksejevu. Tu je generalni guverner iz Mukdena napil carju Nikolaju ter je povdarjal, da je ohranitev prijateljstva med carjem Rusije in cesarjem Kitaja neizmerne važnosti za blaginjo obeh vlasti. Na to je generalni adjutant Aleksejev napil cesarju kitajskemu in cesarici vdovi.

Za pobijanje tuberkuloze so nabrali v Parizu v 4 dni 808 103 frankov.

Dve osebi zmrznili. Iz Petrovaradina javljajo, da so na cesti, vodeči v Petrovaradin, našli dva kmeta zmrznena. — Tam vlada namreč letos uprav sibirski mraz.

Pobegnili je iz Budimpešte odvetnik dr. Evgen Antal, zapustivši 150 000 K dolgov. Bil pa je toliko previden, da je vzel seboj tudi svojo — ljubico. Antal je bil jako poznana ličnost v ogrski prestolnici. Ljubico je vzel seboj, zato pa je zapustil v Budimpešti — ženo in dva otročiča.

Afera Krupp. Iz Berlina javljajo: Po nalogu državnega pravdnštva je preiskovalni sodnik dvgnil obtožbo proti socialno-demokratskemu listu v Neapelju, ker je bil ta list prvi priročil odkritja o Krupp. Uredništvo lista je toženo radi nedostojnosti, storjenih potem tiska.

112 milijonov kron v dobrodelne namene so tekom tega leta podarili angleški milijonarji.

Papežu povodom jubileja. Naš prestolonaslednik, nadvojvoda Fran Ferdinand je dovolil, da družba žustileev. sv. Ožeta podari portret nadvojvode. Portret dovršuje ravno kar slikar Lippay na Dunaju.

Te dni odide v Rim deputacija darovateljev, da izroči sliko sv. Ož tu.

Smrten padec na ledu. Iz Grada javljajo, da je graf Ivan d' Avernas iz Ino mosta, kjer je studiral teologijo, tako nesrečno padel ob drsanju po ledu, da je umrl vsled dobijenih p. s. t. b.

Ujetje družine Humbert. Te dni so v Madridu ujeli v nekem hotelu vse članegla sovite družine Humbert, ki je, kakor smo svojčasno poročali, esleparila v Parizu različne osebe in zavode za več milijonov. — Francozki listi so seveda sedaj vsi polni podrobnosti o tej zadevi in nekateri trdijo, da bo vsled razkritij gospe Humbert kompromitiranih več odličnih političnih oseb. — Drugi pa zatrjujejo temu nasproti, da so vse take govorice neosnovane in da se nimajo pristaši sedanje vlade prav nič bati kakih razkritij, ker sploh ni takih stvari, ki bi se imele razkrivati.

Brezsrčna mati. 22 letna služkinja Marija Erdutac, rodoin iz Erduta na Hrvatskem, je ljubimkala dlje časa s slugo Božom Busetom v Oseku. Ta ljubezni ni ostala brez posledic. Dne 19. t. m. je Marija porodila žensko živo dete, katero je odnesla v prostor kjer kuhajo žganje in je pustila tam zmruzniti. Proti brezsrčni materi je uvedeno sodno postopanje.

40.000 kron znaša glavni dobiček loterije dunajskega društva za umetne obrti. Opozorjamo naše cenjene čitatelje, da bo srečkanje nepreklicno dne 15. j. a. n. u. v a r j a 1903.

Brzotavna poročila

Deželni zbor goriški.

GORICA 23. (B.) Danes je bila prva seja po odloženju deželnega zbora. Deželni glavar je pozdravil poslance ter se je toplimi besedami spominjal umrlega poslanca Michielja. Vladoi zastopnik je odgovoril na več interpelacij. Proračun za leto 1903 je bil odkazan finančnemu odseku. Načrt zakona o razdeljenju občine Lokavec je bil v sprejet in je bilo v sprejetih več pršenj za subvencije.

Cesar Fran Josip.

DUNAJ 23. (B.) Njeg. vel. cesar je odpotoval danes zjutraj v Wallsee.

Deželni zbor niževavstrijski.

DUNAJ 23. (B.) Deželni zbor nižje avstrijski je v sprejel nujni predlog poslanca Oberndorferja za najhitreje poizvedovanje in dovoljenje kreditov za škodo, povzročene po povodnjih.

Dogodki na Balkanu.

CARIGRAD 23. (B.) Turška vlada nadaljuje se svojimi prizadevanji, da bi zadočila avtoriteto nad albanskimi voditelji, ker se je pokazalo, da so isti mnogokje le ovirajoč činitelj za izvedenje odredb, izdanih za evropske provincije. Jeden albanskih načelnikov je bil premiščen v Monastir, neki drugi v Carigrad, a tretji v Malo Azijo. Še drugi taki nepokorni elementi bodo odstranjeni iz Albanije.

CARIGRAD 23. (B.) Kajmakan iz Kalkan telov je dal nekega Albanca, ki je v mestu revoltiral, ustreliti, kar se smatra kakor znamenje za energično postopanje turške vlade proti Albancem.

Akcija proti Venezueli.

NEW YORK 22. (B.) Od uradne strani javljajo: Predsednik Roosevelt ni dobil do zaključka uradnih ur nikakega formalnega ali oficijelnega poziva, naj nastopi kakor razsodnik v venezuelanskem konfliktu.

Moker turški smodnik.

CARIGRAD 23. (B.) Dejstvo, da se o priliki godu ruskega carja s turške štacijske ladije niso oddali običajni pozdravni strelji, se od turške strani pojasnjuje s tem, da je smodnik postal moker. Pozdrav se je izvršil danes in krivci so bili kaznovani.

Velika kavarna in restavracija L. Colobig v Škednju.

Jutri, o priliki Sv. večera bodo prostori te restavracije vso noč odprti. Na razpolago slavnemu občinstvu bodo izvrstna vina, izbrana kuhinja, kava, likerji in punč.

Pozor na ta užig na zamašku !!!

Svoji k svojim!
ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruga v Gorici (Solkan)
vpisane zadruga z oniejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)
št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zjamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

Aleksander Levi Mizzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

I R S T

TOVARNA	ZALOGA
Via Teša vogal	Piazza Rosario 2 (šolsko podulje)
Via Limitana	In Via Riberge 2

Telefon št. 670.

Veliki zbor upravnih strokovnjakov in strokovnjakov, ki se ukvarajo s poslovanjem z pohištvi.

Cene brez konkurence

LOSTROVANJE CENILCEV, LOSTROVANJE CENILCEV

Predmet postaviti se na dan 1. okt. ali železnico razpisno.

Jakob Kosmerlj

— TRST —

ulica ss. Martiri št. 16
nasproti Komando Marine.

TRGOVINA

Jestrin in kolonijalnega blaga, delikates
in konserv.

Izbir raznih vin in likerjev.

Imam tudi filijalko v ulici Bastione št. 2
nasproti ženskem liceju.

Priporočam se p. n. občinstvu in sem
najudanejši

Jakob Kosmerlj.

Sprejemajo se tudi naročbe za razpošiljanje

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkev sv. Petra (Piazza Rosario) pod ljud. šolo
Bogata zaloga raznovrstnih obuval za
gospode, gospe in otroke.

Poštne naročbe se izvrše takoj. Pošiljatelj se pošt-
mine prost.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se
izvrhuje z največjo točnostjo in natančnostjo po kon-
kurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplo priporoča

Josip Stantič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsum-
nega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in
c. kr. generalnih skladišč; nadalje stražnikov c. kr.
javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr.
piv. avstr. Lloydja.

Spoštovane slovenske gospodinje

Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da
sem odprl

gostilno

v ul. Belvedere št. 23 B.

Točil bom izvrstna in pristna vina,
in sicer dalmatinsko vino po 32
nvč., istrski refošk po 36 nvč.,
belo vipavsko po 40 nvč.

Kuhinja bo vedno preskrbljena z do-
brimi jedili.

Priporočam se za obilen obisk

Fran Valetič.

Prodajalnica,

ki se nahaja zraven cerkve
ter je primerna za vsako tr-
govino, se odda v najem, —
Ponudbe je poslati na lastnika
Simona Bratož v Št. Vidu nad
Vipavo.

Prodajalnica ur

F. Haslinger

zaprisežen izvedenec in urar c. kr. priv.
južne železnice

Via delle Poste (Palača Galatti)
nasproti št. 12.

Velik izbor ur vseh vrst. Poprave se izvrše
v katerikoli množini in katerikoli vrste,
kakor kronometri itd. z vso natančnostjo in
točnostjo na jamstvo.

Brezkonkurenčne cene.

TOVARNA POHIŠTVA

IGNACIJ KRON

Dvorni založnik. — Ustanovlj. 1848.

ulica Cassa di Risparmio

Tovarna na Dunaju.

Novi ceniki, izvirni nariši, načrti za sobe na zahtevanje
brezplačno.

Pripravno božično darilo!

Srečkanje nepreklicno

15. januarja 1903.

Glavni dobitek

kron 40.000 kron

Srečke društva za umetno obrt
(Kunstgewerbe-Verein)

po 1 krono

priporočajo:

Josip Bolaffio, Mandl & C. o. Mercurio
Triestino, Ig. Neumann, Henrik Schiff
mann, S. Tavella, Figli di O. Zuculin
v Trstu.

TRGANJE

v rokah in nožah preneha vsa-
komu v treh dneh ako se po-
služi antirheuminega
mazila. Cena steklenice
s točnim navodilom
in s poštnino, ako
se denar naprej
pošlje, gl.
1.20.

Želodčne bolezni,
težka prebavljanja pri po-
manjkanju teka, koncanju, rezavi
in bruhanju grde in prenapeti želodec.
zaslizenje, naval krvi v glavi, črevesne bolezni

KAŠELJ

preneha ako se uporabi steklenico
trpotčevega soka in franco-
skega čaja. Cena s poštnino
ako se denar naprej pošlje
gl. 1.40. Pri zastah
relih bolečinah
treba nadalje
troške.

„SALVATOR“

On čisti kri ter je najbolje zdravilo za notranje in zunanje bolezni.

Cena cmetu 12 steklenič 2 gl. 50 nvč., 24 steklenič

4 gl. 50 nvč., s poštnino, ako se denar naprej

pošlje lekarni

„SALVATOR“

v Varazdinu

(Hrvatsko)

EPICARIN

LILJANOVA POMADA

Paglianova pijača

prof. Ernesta Pagliano

nečak pokojnega profesorja Hieronima Pagliano

je bilo predloženo zdrav. vodstvu min. za notranje posle v Rimu, koje je dovolilo razprodajo.

Odlikovano na narodni farmacevtski razstavi 1894 in na higije-
nični narodni razstavi 1900 z zlatimi kolajnami.

Ogibajte se vedno ponarejanj in zahtevajte vedno izdelke, koji nosijo na
lečku in ovitku našo varstveno znamko.

Naročbe je naslovljati na trdko

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Prof. Ernest Pagliano, Napolj, Galata San Marco št. 4.

Pariz 1900
„Grand Prix“
Največe odlikovanje

Najkoristnejša božična darila!

Originalni Singerjevi šivalni stroji so najpopolnejši v konstrukciji in izvršenju.

Originalni Singerjevi šivalni stroji so neobhodno potrebni za domačo rabo in obrt.

Originalni Singerjevi šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniškem prometu.

Originalni Singerjevi šivalni stroji so nedosežni v šivanju in trpežnosti.

Originalni Singerjevi šivalni stroji so najpriljubljenejši za moderno umeteljno vezenje.

Brezplačni poučni tečajji v vseh domačih šivalnih delih kakor tudi v modernem umetelnem vezenji.

Zaloga svile za pletenje v velikem barvnem izboru. Elektromotori za posamične šivalne

stroje za domačo rabo.

Singer Co. delniško društvo šivalnih strojev.

TRST — Corso, Palazzo Salem — PRST

STROKOVNE KNJIGE

za krojaštvo.

1. Knjiga krojaštva za moško obleko 6 K.

2. Krojni vzorci 3 „

Obe knjigi ob enem naročeni 8 K.

1. Toaleta za žensko stroko 3 K.

2. Krojni vzorci za perilna oblačila 3 „

3. Krojni vzorci za otroška oblačila 3 „

Vse tri knjige ob enem naročene 6 K

Knjizice za vpisovanje mer za moške ali

ženske 1 krono.

Naslov:

M. KUNC, Ljubljana.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v

ulico Riborgo št. 25 po domače

k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste

obuvala za moške, ženske in otroke.

Isti popravlja male stvari brezplačno

ter sprejema naročbe vsakovrstno obu-

valo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

Pekarna in slasčičarna

Antona Peternel

v ulici Solitario št. 25.

Podpisani priporoča svojo pekarno in
slasčičarno, v katerej se dobiva trikrat na
dan svež kruh in slasčice vsake vrste. Pro-
daja tudi vsakovrstne moke iz greskih mli-
nov po najnižih cenah, in pristni najfiniji
refošk v steklenicah.

Sprejema se tudi domač kruh v pecivo.

Udani

A. Peternel.

M. Aite

trgovina z manifakturnim blagom

ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 8

s podružnico ul. Nuova, ogel ul. S. Lazzaro št. 5.

si dovoljuje obvestiti slavno občinstvo in cenj.
odjemalce, da je jako pomnožila svojo zalogo
kakor tudi povečala prostore a tem, da je
ustanovila zgoraj omenjeno podružnico zato,
da more v polni meri zadostiti vsem zahtevam
cenj. odjemalcev.

V obeh prodajalnicah vdobiva se razno
blago najbolje kakovosti in najmodernejše iz
prih. tovarn, posebno pa snovi za moške in
ženske obleke, srajce, ovratnike, ovratnice, tu
je velikanski izbor platnenega in bombažnega
blaga, prtov in prtičkov ter vsake vrste perila,
bodi od bombaža, ali platna. Pletenine, svile-
nine raznovrstni okraski za šivilje in kitničarke
Velikanski izbor snovij za narodne zastave in
trakov za društvene znake.

Sprejema naročbe na moške obleke
po meri, katere izvrši najtočneje in najnatan-
neje po cenah, da se ni bati konkurence.

Poskušati, za se prepričati!

Zaloga šivalnih strojev

za domačo rabo

in obrtnike.

5 letno jamstvo

Mehanik-specialist za popraviljanje strojev vseh vrst

RUDOLF RÖTTL

TRST. — Piazza S. Caterina št. 2. — TRST